

Norwegian A: literature – Standard level – Paper 1
Norvégien A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Noruego A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Norwegian A: literature – Bokmål version

Norvégien A : littérature – Version en bokmål

Noruego A: literatura – Versión en bokmål

Skriv en litterær kommentar til av **en** av de følgende tekstene. I besvarelsen din må du henvise til begge veiledende spørsmål.

1.

Skjønnhetskur

IDA LØNSETH hadde knabbet ei eske med vaselin fra mora og dro rett til nabojentene for å få dem med til byen. Trillingene til Skrefsrud diltet med uten å mukke, Ida var ett år yngre, men var styggest i munnen og torte mest, så hun var leder i troppen. Det var tukt og knalldisiplin, men de andre likte det, og hun var snill når en var alene med henne.

5 Eska var ikke åpnet, så de hadde førti gram kløvervaselin å forlyste seg med. Først tok de stålbrua ved jernbaneovergangen, eneste vei over elva i området. Gamle folk hadde trøbbel her om vinteren når de klamret seg over sprinkelbrua. Ida smurte et passe tynt lag på begge gelenderne, så det ikke syntes, men stålet ble glatt og fint.

10 De dro opp til stasjonen. Det var godt vær, så folk sto ute og ventet på bussen, og på venterommet var det ingen. De gikk bort til kroken hvor fotoautomaten sto, og klemte seg inn, alle fire. Ida åpnet eska, grov fingrene dypt i det gule og klinte utover til hele linsa var gridd inn med vaselin. Skrefsrud-jentene sto bak og flirte og trykket seg sammen for å få plass.

15 Oppe ved skibakken bodde en raring som noen kalte Ødipusen. Han hadde et veldig grin, med underleppa vrent ut under de gule tenna, og ansiktet var knudrete med urein rødaktig hud. Også hadde han så opphovna bein, det var akkurat som to klumper hadde vokst ut på leggene, og han fikk aldri snørt igjen støvlene skikkelig.

Han var stadig ute og gikk, en kunne treffe på ham på de underligste steder, og han hilste aldri, bare trampet forbi med lange skritt og så en annen vei. Når han var i byen, rekte han rundt ved stasjonen, studerte busstider og mumlet med seg selv.

20 Han kom inn i venterommet mens Ida og trillingene sto og spilte seg ved fotoautomaten. De pilte vekk da de så han, han gryntet surt, huket seg inn i automaten og dro for gardina. Jentene sto bak sofaen mens det blinket fire ganger, så kom han ut igjen, sendte olme blick rundt i lokalet mens han ventet. Snart ramlet en remse ut av maskinen, han tok den opp og så over bildene. Først kvakk han til, så seg forsiktig rundt, så ble han stående lenge og bare se på
25 bildene mens det kom små rykk i munnen. De vidåpne øynene fór over lokalet én gang til, og så gikk han.

Den dagen gikk Ødipusen rundt i byen og strålte med et ruvende smil. Han gikk og stirret på remsa med fire bilder som han holdt foran seg i håndflaten, men så opp hver gang noen gikk forbi og hilste høflig.

Stig Sæterbakken, *Vandrebok* (1988)

- (a) Kommenter hvordan forfatteren bruker språket og andre litterære virkemidler for å presentere karakterene og miljøet.
- (b) Hvilket budskap mener du novellen målbærer?

2.

Um å bera

Skapte er vi te bera,
og lette børene for kvarandre.
Til fånyttas lever ingen.

5 Men våre egne bærer
skal vi bera åleine.

Stor og verdfull er sorgi
som ikkje kann delast av andre.
Men fatigsleg, liti og arm er den glede
som du vil ha åleine.

10 Hjelpeslaus er den
som ikkje har nokon å hjelpe,
og vera god mot.

Lik tre utan sevjestraum
turkast han inn - - .

15 Den mann ber tyngste børi
som ingen ting har å bera.

Jan-Magnus Bruheim, *På skålvekti* (1947)

- (a) Kommenter hvordan dikteren bruker språket og andre formelementer for å få frem sine idéer i dette diktet.
 - (b) Hva slags livssyn/livsfilosofi synes du diktet målbærer?
-

Norwegian A: literature – Nynorsk version
Norvégien A : littérature – Version en nynorsk
Noruego A: literatura – Versión en nynorsk

Skriv ein litterær kommentar til **ein** av dei følgjande tekstane. I svaret ditt må du vise til begge rettleiingsspora.

1.

Skjønnhetskur

IDA LØNSETH hadde knabbet ei eske med vaselin fra mora og dro rett til nabojentene for å få dem med til byen. Trillingene til Skrefsrud diltet med uten å mukke, Ida var ett år yngre, men var styggest i munnen og torte mest, så hun var leder i troppen. Det var tukt og knalldisiplin, men de andre likte det, og hun var snill når en var alene med henne.

5 Eska var ikke åpnet, så de hadde førti gram kløvervaselin å forlyste seg med. Først tok de stålbrua ved jernbaneovergangen, eneste vei over elva i området. Gamle folk hadde trøbbel her om vinteren når de klamret seg over sprinkelbrua. Ida smurte et passe tynt lag på begge gelenderne, så det ikke syntes, men stålet ble glatt og fint.

10 De dro opp til stasjonen. Det var godt vær, så folk sto ute og ventet på bussen, og på venterommet var det ingen. De gikk bort til kroken hvor fotoautomaten sto, og klemte seg inn, alle fire. Ida åpnet eska, grov fingrene dypt i det gule og klinte utover til hele linsa var gridd inn med vaselin. Skrefsrud-jentene sto bak og flirte og trykket seg sammen for å få plass.

15 Oppe ved skibakken bodde en raring som noen kalte Ødipusen. Han hadde et veldig grin, med underleppa vrent ut under de gule tenna, og ansiktet var knudrete med urein rødaktig hud. Også hadde han så opphovna bein, det var akkurat som to klumper hadde vokst ut på leggene, og han fikk aldri snørt igjen støvlene skikkelig.

Han var stadig ute og gikk, en kunne treffe på ham på de underligste steder, og han hilste aldri, bare trampet forbi med lange skritt og så en annen vei. Når han var i byen, rekte han rundt ved stasjonen, studerte busstider og mumlet med seg selv.

20 Han kom inn i venterommet mens Ida og trillingene sto og spilte seg ved fotoautomaten. De pilte vekk da de så han, han gryntet surt, huket seg inn i automaten og dro for gardina. Jentene sto bak sofaen mens det blinket fire ganger, så kom han ut igjen, sendte olme blick rundt i lokalet mens han ventet. Snart ramlet en remse ut av maskinen, han tok den opp og så over bildene. Først kvakk han til, så seg forsiktig rundt, så ble han stående lenge og bare se på
25 bildene mens det kom små rykk i munnen. De vidåpne øynene fór over lokalet én gang til, og så gikk han.

Den dagen gikk Ødipusen rundt i byen og strålte med et ruvende smil. Han gikk og stirret på remsa med fire bilder som han holdt foran seg i håndflaten, men så opp hver gang noen gikk forbi og hilste høflig.

Stig Sæterbakken, *Vandrebok* (1988)

- (a) Kommenter korleis forfattaren brukar språket og andre litterære verkemiddel for å presentera karakterane og miljøet.
- (b) Kva for eit budskap meiner du novellen målber?

2.

Um å bera

Skapte er vi te bera,
og lette børene for kvarandre.
Til fånyttas lever ingen.

5 Men våre egne bærer
skal vi bera åleine.

Stor og verdfull er sorgi
som ikkje kann delast av andre.
Men fatigsleg, liti og arm er den glede
som du vil ha åleine.

10 Hjelpeslaus er den
som ikkje har nokon å hjelpe,
og vera god mot.

Lik tre utan sevjestraum
turkast han inn - -.

15 Den mann ber tyngste børi
som ingen ting har å bera.

Jan-Magnus Bruheim, *På skålvekti* (1947)

- (a) Kommenter korleis diktaren brukar språket og andre formelement for å få fram ideane sine.
 - (b) Kva slags livssyn/livsfilosofi synest du diktet målber?
-